

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 72/18

Λουξεμβούργο, 31 Μαΐου 2018

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις
C-54/17,
Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato («AGCM») κατά Wind
Tre SpA, και C-55/17, AGCM κατά Vodafone Italia Spa

Ο γενικός εισαγγελέας M. Campos Sánchez-Bordona προτείνει στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι απλώς και μόνο η παράλειψη παροχής πληροφοριών στον χρήστη σχετικά με την προεγκατάσταση υπηρεσιών τηλεφωνητή και πλοηγήσεως στο Διαδίκτυο σε κάρτα SIM προοριζόμενη να τοποθετηθεί σε έξυπνο τηλέφωνο δεν συνιστά αθέμιτη ή επιθετική εμπορική πρακτική, όταν ο χρήστης έχει προηγουμένως λάβει πληροφορίες για τα μέσα με τα οποία μπορεί να κάνει χρήση των υπηρεσιών αυτών και για την τιμή τους

Το 2012, η Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (ιταλική αρχή προστασίας του ανταγωνισμού και της αγοράς, AGCM) επέβαλε πρόστιμα στις εταιρίες Wind Telecomunicazioni (νυν Wind Tre) και Vodafone Omnitel (νυν Vodafone Italia), εκτιμώντας ότι εφάρμοσαν επιθετική εμπορική πρακτική συνιστάμενη στην εμπορία καρτών SIM προοριζόμενων να τοποθετηθούν σε έξυπνα τηλέφωνα (smartphones), στις οποίες ήταν προεγκαταστημένες υπηρεσίες τηλεφωνητή και πλοηγήσεως στο Διαδίκτυο, για τις οποίες δεν είχαν παρασχεθεί πληροφορίες στους καταναλωτές.

Το Tribunale amministrativo regionale del Lazio (διοικητικό πρωτοδικείο της περιφέρειας του Λατίου, Ιταλία), ενώπιον του οποίου οι δύο εταιρίες άσκησαν προσφυγές κατά της αποφάσεως της AGCM, έκανε δεκτές τις προσφυγές τους, αναγνωρίζοντας ότι η εν λόγω αρχή δεν μπορούσε να επιβάλει κυρώσεις σε σχέση με συμπεριφορά (τη μη ζητηθείσα παροχή υπηρεσιών) η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων της Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (ρυθμιστικής αρχής επικοινωνιών).

Το Consiglio di Stato (Συμβούλιο της Επικρατείας, Ιταλία), το οποίο επιλήφθηκε των υποθέσεων κατόπιν ασκήσεως εφέσεως κατά των πρωτόδικων αποφάσεων¹, ζητεί κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν η συμπεριφορά των παρόχων υπηρεσιών τηλεφωνίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως «παροχή μη παραγγελθέντων» ή ως «επιθετική εμπορική πρακτική» κατά την έννοια της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές² και, επιπλέον, αν οι διατάξεις της οδηγίας αυτής πρέπει να υποχωρούν έναντι άλλων κανόνων της Ένωσης και, ενδεχομένως, έναντι εθνικών διατάξεων που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεση των κανόνων αυτών.

Με τις σημερινές προτάσεις του, ο γενικός εισαγγελέας M. Campos Sánchez-Bordona εκτιμά ότι **απλώς και μόνο η παράλειψη παροχής πληροφοριών σχετικών με την προεγκατάσταση των υπηρεσιών τηλεφωνητή και πλοηγήσεως στο Διαδίκτυο σε κάρτα SIM προοριζόμενη να τοποθετηθεί σε έξυπνο τηλέφωνο δεν συνιστά αθέμιτη ή επιθετική εμπορική πρακτική, όταν ο χρήστης έχει προηγουμένως λάβει πληροφορίες σχετικά με «τα τεχνικά και λειτουργικά**

¹ Μετά την έκδοση, το 2016, από την Adunanza Plenaria del Consiglio di Stato (ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας) αποφάσεων, με τις οποίες αποφάνθηκε ότι η AGCM ήταν αρμόδια και ότι η πράξη συνιστούσε «επιθετική εμπορική πρακτική υπό οποιοσδήποτε περιστασία».

² Οδηγία 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/EK, 98/27/EK, 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2005, L 149, σ. 22).

μέσα με τα οποία μπορεί να κάνει, στην πράξη, χρήση των υπηρεσιών αυτών και σχετικά με την τιμή τους», στοιχεία τα οποία απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Συγκεκριμένα, μολονότι δεν μπορεί να αποκλειστεί η ύπαρξη παροχής μη παραγγελθεισών υπηρεσιών, την οποία η οδηγία 2005/29 χαρακτηρίζει παράνομη, ο μέσος καταναλωτής γνωρίζει κανονικά ότι οι επίμαχες υπηρεσίες ενεργοποιούνται με την πληκτρολόγηση του αριθμού του τηλεφωνητή ή με τις εντολές που θέτουν σε λειτουργία την πλοήγηση στο Διαδίκτυο. Επομένως, η χρήση των υπηρεσιών από τον χρήστη θα μπορούσε να ισοδυναμεί με σιωπηρή αποδοχή της παροχής τους. Εν πάση περιπτώσει, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι η παροχή μη παραγγελθείσας υπηρεσίας δεν συνιστά αυτή καθαυτήν αθέμιτη εμπορική πρακτική· πρόσθετη προϋπόθεση είναι να απαιτεί ο εμπορευόμενος παρανόμως πληρωμή για την υπηρεσία αυτή. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν η ζητηθείσα πληρωμή ήταν, εν προκειμένω, παράνομη, ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει ότι το εθνικό δικαστήριο θα πρέπει να εξακριβώσει σε ποιο βαθμό οι σχετικές με τις τιμές των υπηρεσιών πληροφορίες παρέχουν στον μέσο καταναλωτή τη δυνατότητα να συναγάγει ότι η κάρτα SIM που αγόρασε είναι σε θέση να του προσφέρει τις υπηρεσίες αυτές, χωρίς να μπορεί να υφίσταται αμφιβολία σχετικά με την προεγκατάσταση των υπηρεσιών αυτών και, συνακόλουθα, για το κόστος που συνεπάγεται η χρήση τους.

Ακολούθως, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι μια εμπορική πρακτική χαρακτηρίζεται ως «επιθετική» βάσει της οδηγίας 2005/29 όταν, μέσω μιας θετικής ενέργειας του εμπορευομένου συνιστάμενης σε παρενόχληση, καταναγκασμό ή κατάχρηση επιρροής, ο καταναλωτής ωθείται σε απόφαση την οποία δεν θα λάμβανε διαφορετικά. Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι, εν προκειμένω, η παράλειψη παροχής πληροφοριών που προσάπτεται στους παρόχους υπηρεσιών τηλεφωνίας δεν εμπίπτει σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις.

Για την περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο κρίνει ότι η συμπεριφορά που προσάπτεται στους παρόχους υπηρεσιών τηλεφωνίας συνιστά αθέμιτη εμπορική πρακτική, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι η εφαρμογή της οδηγίας 2005/29 δεν αναιρείται από άλλους κανόνες του δικαίου της Ένωσης, όπως η οδηγία περί καθολικής υπηρεσίας³. Συναφώς, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι **η οδηγία 2005/29 προορίζεται να εφαρμόζεται σε κάθε αθέμιτη εμπορική πρακτική, ανεξαρτήτως οικονομικού τομέα, προς διασφάλιση της βέλτιστης προστασίας των καταναλωτών.** Εντούτοις, κατά την ίδια την οδηγία 2005/29, οι διατάξεις της υποχωρούν έναντι άλλων κανόνων της Ένωσης που ρυθμίζουν συγκεκριμένες πτυχές αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, μόνο σε περίπτωση συγκρούσεως με τους κανόνες αυτούς. Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι στις υπό κρίση υποθέσεις **δεν υφίσταται σύγκρουση μεταξύ της οδηγίας 2005/29 και της οδηγίας 2002/22/ΕΚ**, αλλά πρόκειται για περίπτωση στην οποία επιβάλλεται η **συνδυαστική εφαρμογή** τους, δεδομένου ότι, για να καθοριστεί εάν η παροχή ζητήθηκε από τον καταναλωτή (οδηγία 2005/29), θα πρέπει να αποσαφηνιστεί αν οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε αυτόν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2002/22/ΕΚ, η οποία δεν χαρακτηρίζει ως παράνομη συμπεριφορά τη μη ζητηθείσα παροχή υπηρεσιών, αλλά καθορίζει τις πληροφορίες τις οποίες πρέπει να παρέχουν στους καταναλωτές οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

³ Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ 2002, L 108, σ. 51).

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582